1854. N°. 6[illegible]

LEYDSCHE COURANT

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

WOENSDAG, 31 MEI.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 30 Mei.

Gisteren avond ten 9 ure viel het 9-jarige dochtertje van Arnoldus Vink, kanonier der 1ste kl. bij het reg. rijdende artillerie, in de Groenhazengracht; de Adj.-Onderofficier bij hetzelfde reg. Embroek, sprong, ondanks hij niet konde zwemmen, geheel gekleed in het water, en had het geluk het reeds zinkende kind te redden.

— Te Aarlanderveen is bij Raadsbesluit de kermis afgeschaft.

— 's Lands stoomschip Amsterdam ontving den 26sten dezer per telegraaf berigt om onverwijld naar Helvoetsluis te stoomen; het doel van dit spoedig vertrek was nog onbekend.

— Wij vernemen dat te Zwolle het reglement betreffende het toesigt op de kwaliteit en het gewigt van het brood bij Raadsbesluit buiten werking is gesteld.

— Ook te Rosendaal is de broodschatting afgeschaft, doch de keur op de hoedanigheid en het gewigt van het brood blijft bestaan.

's GRAVENHAGE, 30 Mei.

Z. M. heeft den Kunstschilder J. Walraven eene doekspeld geschonken, met HD. naamcijfer en edelgesteente versierd, voor het aan Z. M. aangeboden schilderij: „de zwervende harpspeelster en haar kind."

— Z. M. heeft aan den Korporaal Eenschoten 3de regiment infanterie toegekend een bronzen medaille, als ook aan den Portier P. Landes bij de Rijks magazijnen van oorlog te Delft f 15 en eervol getuigschrift, aan beiden wegens door hen met levensgevaar volbragte reddingen.

— Z. M. heeft aan den Heer C. F. Lurasco vergunning verleend tot het aannemen van de onderscheidingsteekenen van de Ridderorde van St. Gregorius der Groote, civile klasse, hem door Z. H. den Paus geschonken.

— Z. M. heeft benoemd tot Notaris te Arnhem, F. W. L. van Eck, Cand.-Notaris aldaar, in plaats van Mr. G. van Eck.

— Z. M. heeft benoemd tot Controleur van de directe belastingen en het kadaster in de prov. Noordholland, de Heer J. van Harlingen, thans te Haarlem.

— H. M. de Koningin-Moeder zal waarschijnlijk morgen uit deze residentie naar Soestdijk vetrekken. H. M. wordt in den loop van den zomer alhier terug verwacht, tegen den tijd, dat H. K. H. de Groothertogin van Saxen-Weimar-Eisenach te Scheveningen de baden zal komen gebruiken.

— Naar men verneemt zullen HH. KK. HH. Prins en Prinses Hendrik zich in het begin der volgende maand naar het Loo begeven en aldaar verblijven tot na den verjaardag van H. M. de Koningin, en zullen HH. KK. HH. alsdan, naar men verzekert, van daar naar Luxemburg vertrekken.

— Gisteren middag ten 4½ ure heeft de aangekondigde 84ste luchtreis plaats gehad. Dezen keer heeft Prof. Lassaigne zelf de reis ondernomen. De ballon steeg statig op, koers zettende ten N. westen. Hij is tusschen de gemeente Wassenaar en de vlakte van Waalsdorp behouden nedergedaald.

— De Minister van Oorlog brengt ter kennis van geweermakers, dat er gelegenheid bestaat om als Sergeant-geweermaker bij het leger in Oost-Indië geplaatst te worden. Zij zullen zich aan de militaire dienst moeten verbinden voor den tijd van 6 jaren.

— Men berigt, dat de proefneming der vischteelt in 't Huis ten Bosch met baars is mislukt. Men schrijft dit toe aan het te laat gereed zijn der toestellen, die overigens geheel naar de Fransche wijze zijn ingerigt, terwijl ook het vijverwater door velen voor te drassig wordt gehouden. De koude dezer maand, vooral het afwisselend warme en koude weder, heeft ook bijgedragen tot de mislukking. Met voorn, en later met zeelt zullen weldra nieuwe proeven genomen worden.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Vervolg van de Zitting van Zaturdag 27 Mei.

Bij de beraadslaging over de voordragt, betreffende de verordening op de heffing van de belasting van het gemaal, heeft de Heer Luyben deze wet aangemerkt als zeer nadeelig voor het gewone molenaars-bedrijf, en als kunnende opleveren eene vruchtbare bron van sluikerij.

De Heer van Nispen heeft deze gelegenheid waargenomen, om zich met kracht tegen den accijns op het gemaal te verklaren, en heeft de wet geenzins aangemerkt als eene verbetering van hetgeen bestaat.

De Heer Hugenholtz heeft begrepen, dat het doel, 't welk men zich heeft voorgesteld, door deze wet niet zal worden bereikt, en dat zulks z. i. duidelijk uit adressen van de Kamers van Koophandel kan blijken.

De Heer Mackay heeft verklaard, niet overtuigd te zijn, dat het aannemen van de voordragt zoude moeten worden beschouwd als strekkende tot bestendiging van de belasting, maar te willen afwachten, wat op de ingebragte bezwaren zal worden geantwoord.

De Heer Thorbecke schroomt niet de belasting op het gemaal te noemen de meest drukkende, schadelijke en verderfelijke belasting, zoowel uit het oogpunt van volksvoeding als uit dat der nijverheid, en hoopt dat, bij den strijd tusschen de accijnsen en de toenemende nijverheid, de accijnsen zullen bezwijken. Hij heeft gemeend, dat de voordragt is ingediend op het verlangen van eenigen, die eene nieuwe meelbereiding willen beproeven; — dat men in dit opzigt met eenige overijling is te werk gegaan; — dat het beoogde doel niet zal worden bereikt, en dat de deswegens ingebragte bezwaren niet zijn wederlegd, zoo dat hij, hoe genegen ook om nieuwe bronnen van welvaart te openen, de voordragt niet zal kunnen aannemen, indien hij in dit opzigt geen meerder licht bekomt.

De Heeren Rochussen en Groen willen de inlichtingen van den Minister afwachten.

Nadat nog eenige leden het woord hadden gevoerd, heeft de Minister van Financiën de wet verdedigd, en verklaard, dit te gereeder te kunnen doen, vermits hij dezelve niet heeft ontworpen, en zich derhalve op een zeer onpartijdig standpunt bevindt. Op de bedenkingen tegen de belasting heeft Z. E. aangemerkt, dat die niet van overdrijving zijn vrij te pleiten; — dat hij gaarne verbetering wil helpen bevorderen, maar zich niet kan verbinden tot de afschaffing van den accijns.

— De Regering heeft ontwerpen ingediend, tot onteigening van perceelen voor de uitbreiding van Arnhem, en ter verdeeling van den Haarlemmermeer-polder onder de aangrenzende gemeenten.

— De Commissie van Rapporteurs, bestaande uit de Heeren Meeussen, Thorbecke, Mackay, Sloet en Baud, heeft den 23sten Mei een voorloopig verslag opgemaakt, betreffende het onderzoek in de Afdeelingen der Tweede Kamer van het ontwerp ter wijziging van het tarief van regten op den in-, uit- en doorvoer.

De algemeene strekking, wat betreft de vermindering en opheffing van regten, is nagenoeg algemeen toegejuicht.

Vele leden hebben gemeend, dat de millioenen, welke de regten opbrengen, van 30 à 40 artikelen afkomstig zijn en dat de Regering zich daarbij zoude kunnen bepalen.

Met nadruk is de wensch geuit, dat de invoer van vleesch mogt worden vrijgesteld. Verscheidene leden hebben er bepaaldelijk op aangedrongen, dat het gezouten, gerookte of gedroogde vleesch uit Amerika met geen regt, of ten hoogste met den accijns van het daartoe gebezigde zout, mogt worden bezwaard.

Zitting van Maandag 29 Mei.

De Voorzitter deelt mede, dat door de Afdeelingen benoemd zijn tot Rapporteurs over het voorstel van wet van den Heer Groen, de Heeren van Heiden Reinestein, Wintgens, Mackay, van Goltstein en Meeussen.

De beraadslaging over het ontwerp tot wijziging der wetten, betreffende den accijns op het gemaal, worden voortgezet.

De Heer van Bosse spreekt tegen de wet en vat in 't slot zijner rede zijne bezwaren, waarover hij zou heengestapt zijn, zoo de Regering het stelsel in Februarij door haar ontwikkeld, had behouden, aldus te zamen: Thans is men geheel in het onzekere over het belastingstelsel en de voorgenomene wijziging. Het voorgedragen ontwerp schijnt eene blijvende wet te zullen zijn; het komt aan de belangen der industrie niet te gemoet; het zal integendeel daaraan schade toebrengen. Enkelen zullen worden begunstigd, maar de mededinging voor vele anderen zal onmogelijk gemaakt worden. Als die bedenkingen niet worden opgelost, zal hij stemmen tegen de voordragt.

Daarna voeren de Heeren Dirks, Westerhoff, Sloet tot Oldhuis, Veeling, Rochussen, van Lennep en van Goltstein het woord.

De Heer Thorbecke zegt, dat het hem voorkomt, dat de redenen door de Kamers van Koophandel bijgebragt, zeer gegrond zijn. De Minister zegt, de man, dien de zaak aangaat, is er mede tevreden. Maar daaraan kan geene gelijke waarde worden gehecht, als aan de advijzen dier Kamers. Eene andere opmerking betreft den algemeenen gang der redenering, waarmede men

de bestrijders der wet bejegend heeft. Men heeft de zaak uit tweederlei gezigtspunt beschouwd: *a.* omtrent de nieuwe fabrieken, welke zouden kunnen worden opgerigt; *b.* omtrent de bestaande molens. Men zegt omtrent deze, dat zij òf zullen blijven wat zij zijn, òf zich zullen inrigten op nieuwen voet. Spr. beweert, dat dit geen gelijkheid van regt voor allen is. Dit ontwerp heeft hem geen vertrouwen gegeven, dat de vraag, — of men niet, door eene algemeene omwerking der accijns-wetten nopens het gemaal, aan de oude en nieuwe tevens kan te gemoet komen, — behoorlijk is onderzocht. Hij wenscht eene wet, welke de nieuwe fabrieken toelaat en de werking daarvan regelt, zonder den weg tot verbetering voor de oude uit te sluiten, zonder dat de oude buiten staat zijn, trapsgewijze tot de nieuwe manier van werken over te gaan. Er bestaat anders geene gelijkheid. Waartoe vraagt Spr. zijn wij hier? Om de waarheid te verbloemen, te verzwijgen, te bemantelen? Zijn wij niet hier, om de waarheid te erkennen en aan den dag te brengen. Het April-Ministerie heeft de finantien overgenomen in een staat, welke vergunt tot eene vermindering van belastingen over te gaan, ook zonder vervanging van andere belastingen. Het vorige Gouvernement heeft de hervorming van het belastingstelsel als een eerste pligt beschouwd.

Nadat nog de Heeren van Hoëvell, Mackay hebben gesproken, beantwoordt de Minister van Financiën nader de gemaakte bedenkingen, waarna de algemeene beraadslagingen zijn gesloten. — Morgen de behandeling der artikelen (25 in getal).

Zitting van Dingsdag 30 Mei.

De beraadslagingen over de artikelen van het in behandeling zijnde ontwerp worden geopend.

Art. 1 luidt aldus: »Na daartoe van ons verkregen vergunning, wordt het daarstellen van molens toegelaten, alwaar uitsluitend tarwe tot meel, door zuivering, maling, builing en schifting, voor den handel wordt bereid; een en ander onder de bepalingen hieronder vermeld, in verband met die der wetten van 29 Maart 1833 en 26 November 1847."

Wordt na eene korte beraadslaging aangenomen met 33 tegen 23 stemmen.

Desgelijks art. 2 met 31 tegen 25 stemmen.

Vervolgens worden de artikelen 3 tot 25, deels zonder, deels na korte beraadslaging aangenomen. En ten slotte het geheele ontwerp met 36 tegen 24 stemmen.

Tegen de Heeren Reinders, van Bosse, Hengst, van der Veen, Dommer, Jespers, Bots, de Poorter, de Man, de Lom de Berg, Hugenholtz, Thorbecke, Meeussen, Luyben, v. Nispen, v. Hoëvell, ten Cate, Storm, v. d. Heide, Sloet, van Eck, Beens, Strens en Heemskerk.

De Commissie in wier handen was gesteld, het verslag nopens de West-Indische kolonien brengt deswege rapport uit, dat zal worden gedrukt.

De zitting wordt opgeheven tot morgen ter beraadslaging over het ontwerp tot wijziging der bestraffing van misdrijven.

ROTTERDAM, 29 Mei.

Van de werf Rotterdams Welvaren, van de Heeren A. van Hoboken & Zonen, is den 27sten dezer met het beste gevolg te water gelaten het viermast-schoenerschip Argo, groot 300 lasten, gebouwd voor de rekening van evengemelde Heeren, onder leiding en toezigt van den scheepsbouwmeester P. H. Kortlandt. Dit vaartuig is het eerste, dat met vier masten onder Nederl. vlag zal varen. De Argo zal gevoerd worden door Kaptein D. Huysers. — Onmiddelijk daarna is de kiel gelegd voor een nieuwen bodem, genaamd Jason, ter grootte van 450 lasten, mede voor dezelfde rekening.

— De Fransche oorlogskotter Favorite, Kommandant-Kapitein-Luitenant ter zee Panouarn, den 23sten dezer ter reede van Hellevoetsluis geankerd, zal, naar men aldaar verneemt, voorloopig gestationneerd blijven en nog door twee oorlogsbooten gevolgd worden.

— Per stoomboot Sea Gull zijn den 26sten dezer de eerste kruisbessen, een 40-tal manden (sieves), naar Hull verzonden.

— De Engelsche commissionnairs voor aardappelen zijn reeds hier aangekomen en ook weder vertrokken; hun bezoek in het Westland toont goeden aftrek van genoemde vrucht, waarvan echter voor begin Junij wel geene verzending zal kunnen plaats hebben. Hoewel later dan gepasseerde jaar, is de oogst niet ongunstig. Van oude aardappelen zijn deze week nog eenige ladingen verzonden.

— De roei- en zeilvereeniging de Maas zal Zaturdag 10 Junij aanst. een wedstrijd houden aan de oostzijde der stad, waar een geschikt terrein door het bestuur is verworven, om er van zeer nabij een goed gezigt op te hebben. Het is te hopen, dat goed weder dezen wedstrijd zal begunstigen.

— Onze lezers zullen zich Friedrichstadt aan de Eider en hare Hollandsche gemeente nog herinneren. Door het bombardement in October 1850 kreeg die stichting onzer vaderen eene treurige vermaardheid. Maar ook vond zij hier toen deelnemende hulpe; later nog door de uitgave van het werkje van Ds. Tideman: *Fredrikstad aan de Eider* enz., uitgegeven bij de Heeren van der Meer en Verbruggen, vermeerderd. Thans is het verwoeste deel der stad nagenoeg herbouwd, en uit de puinen schooner dan te voren verrezen. En ook de Hollandsche gemeente, sedert lang reeds weder in het bezit van haar schoolgebouw, mogt onlangs hare geheel nieuwe kerk plegtig den Heer wijden. Het geschiedde den 15den Mei. De kerk is, geheel onder de leiding van haren zoo wel bekenden Leeraar Dr. Messinga, in edelen stijl sierlijk gebouwd. De plegtigheid werd door twee Afgevaardigden van de Remonstrantsche gemeenten van Amsterdam en Rotterdam DD. Stuart en Tideman, als mede door den vorigen Leeraar der gemeente, Ds. van Vollenhoven, van Utrecht, bijgewoond. Bij de vroegere deelneming bragt ook dit bezoek niet weinig bij om de nog altijd levende betrekking op Holland in de stad en de gemeente te versterken. (*Rott. Cour.*)

AMSTERDAM, 29 Mei.

De Koninkl. Akademie van Wetenschappen hield Zaturdag jl. alhier eene gewone vergadering.

Een uit Weenen ingezonden werk *Flora Cryptogamica* van het dal van Pasch met platen, vervaardigd naar de methode bekend als zelfdruk, wordt in handen gesteld eener commissie, bestaande uit de Heeren Vrolik, de Vriese en Dozy, ten einde over het procédé de akademie in te lichten en te adviseren.

De Minister van Binnenl. Zaken geeft in eene missive zijne bereidwilligheid te kennen om het onderzoek over de daling van den bodem in Nederland te ondersteunen, doch wenscht daarin het Rijk niet te betrekken, indien het in te stellen onderzoek tot groote kosten moest leiden.

De Heer Stamkart heeft betoogt, dat de getijde-waarnemingen met geringe kosten en naauwkeurig kunnen worden uitgevoerd door een zelf registrerend instrument. Spr. heeft voorgesteld: dat de akademie zich nader tot den Minister wende, welk voorstel met 9 tegen 6 stemmen is aangenomen.

Wijders is ingekomen eene missive van den Minister van Binnenl. Zaken, houdende magtiging des Konings tot de ontzegeling der bij de akademie berustende prototypen van de Nederl. el en kilogram, ten einde daarvan kopijen te doen vervaardigen. Tot leden eener commissie hiertoe zijn benoemd: de Heeren Stamkart, van Rees, Lobatto en de Secretaris.

Nog is ingekomen eene missive van den Minister van Koloniën en eene van den Hoofddirecteur van het Kon. Nederl. meteorologisch instituut te Utrecht, betrekkelijk de bij de akademie berustende tabellen van de weêrkundige waarnemingen in Oost-Indië.

Een door den Minister van Koloniën ingezonden verslag van den Geneesheer van het etablissement Batavia, in de kolonie Suriname, betreffende den toestand der door *lepra* aangetaste personen, wordt in handen gesteld eener commissie van 3 leden: de Heeren Vrolik, Pruys van der Hoeven en Voorhelm Schneevoogt; en de op nieuw ingezonden, thans beter geredigeerde tafels van integralen van den Heer Bierens de Haan, zijn in handen gesteld van de Heeren Lobatto en Matthes.

Ten slotte zijn een 3-tal voordragten gehouden: de eerste door den Heer Delprat, *over waarnemingen tot bepaling der gemiddelde watersnelheid in onze rivieren*; de tweede door den Heer de Vriese, over een nieuw geslacht der *pandaneeën*, waaraan hij den naam geeft van Doornia, naar wijlen Jhr. Mr. van Doorn v. Westcapelle, Curator der Leidsche Hoogeschool, en over den *Pandanus furcatus*, gewijd aan de nagedachtenis van den verdienstelijken J. C. Rijk, voorstander en bevorderaar der botanische wetenschappen; de derde door den Heer Stamkart, *over de afwijking van het kompas*, door het ijzer van schepen en de middelen om die te verhinderen, door het plaatsen van magneten aan boord der vaartuigen; waarna de vergadering is gesloten.

APELDOORN, 29 Mei.

Door Z. M. den Koning is bepaald, dat de op het Loo aanwezige werktuigen voor den landbouw, voortaan driemalen 's weeks zullen kunnen bezigtigd worden, en wel op Dingsdag, Donderdag en Zaturdag van half twee tot vijf uur, op vertoon van een toegang-billet van den Heer F. Steers, Directeur der stoeterijen en boerderij op het Loo.

— Ll. Vrijdag avond is H. M. de Koningin tegen 7 ure op het Loo aangekomen; des avonds heeft de Harmonie eenige muziekstukken voor het paleis uitgevoerd.

Zaturdag middag vereerde H. M. de Koningin het weeshuis der Herv. gemeente alhier met een bezoek.

H. M. de Koningin heeft gisteren onder het gehoor van Ds. Graaf de godsdienstoefening bijgewoond.

'S HERTOGENBOSCH, 27 Mei.

De beeldhouwer F. Donkers Reinh, Hz., alhier, heeft met erkentenis voor de eerste opleiding, welke hij aan de Koninklijke school voor nuttige en beeldende kunsten in deze stad genoot, de Regering van 's Hertogenbosch aangeboden, een standbeeld te vervaardigen ter grootte van 6 Rijnlandsche voeten in gips, voorstellende een der beroemde mannen, welke de stad opleverde, hetzij van den vermaarden wis- en natuurkundige Willem Jacob 's Gravesande, geboren te 's Hertogenbosch in 1688, of van een ander ter keuze der Regering, om geplaatst te worden in een der lokalen van het stadhuis of elders, waar de Regering dit zal goedvinden.

— Op Hemelvaartsdag prijkte het beeld van Onze Lieve Vrouw van den Bosch in de kathedraal alhier, met eene prachtige en kostbare diadeem, afkomstig uit de fabriek van gouden en zilveren werken van den Heer B. Visser alhier en door onbekenden ten geschenke gebragt. De diadeem is van gedreven rood en geel goud, met edelgesteenten bezet, waaronder drie echte groene smaragden, drie roode karbijnen en in het midden eene groote parel, welke door middel van eene veer in gedurige beweging wordt gehouden. (*N. Br. Cour.*)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 27 Mei.

In den loop dezer week zal de kostbare verzameling van kunstvoorbrengselen van den Pruissischen Gezant v. Bunsen, welke hij te Rome en elders met zooveel moeite en zorg heeft bijeenverzameld, aan het gebouw der legatie in het openbaar worden verkocht. Het vertrek van dien Gezant, die gelijk men weet binnen weinig tijd door de Graaf v. Bernstorff zal worden vervangen, wordt hier algemeen met leedwezen gezien.

— De galerij van schilderijen heeft van Lord Colborne als legaat ontvangen, twee studiën van Rembrandt, een kleinen Teniers, een uitmuntenden van der Meer, een Berchem, Wijnants en verscheidene andere kostbare stukken.

— De nieuwe te bouwen Westminster-brug moet, volgens het daarvan openbaar gemaakte plan, een der schoonste sieraden van Londen worden. Zij zal 914 voet lang, 85 voet breed zijn en 5 bogen hebben, waarvan de vorm en de versierselen in Engelsch-Gothischen stijl en volmaakt in harmonie met het Parlementsgebouw zullen zijn. De Heeren Mare hebben het bouwen voor 200,000 £ aangenomen.

— Men leest in de *Times*, dat de termen van het aan Griekenland door de Westersche Mogendheden gerigte ultimatum de inachtneming van eene volstrekte onzijdigheid en een geregtelijk onderzoek van hen, die zich aan den opstand hebben aangesloten, eischen. De Grieksche Officieren en ambtenaren, die in den opstand gemengd zijn, moeten terstond teruggeroepen worden. Geen hunner zal voortaan in staatsdienst worden toegelaten.

— Te Pembroke en Woolwich zullen in den loop der volgende maand drie oorlogschepen te water worden gelaten; terwijl met het afbouwen der op stapel staande ijverig wordt voortgegaan.

— Van Australië is 240,000 £ aan goud ontvangen met de Kent. De stoomboot van Australië, Australia genaamd, is gestrand bij Tafelbaai, op de hoogte van de Kaap, doch de passagiers, de maal en het goud (340,000 £) zijn gered.

FRANKRIJK.

PARIJS, 28 Mei.

De *Moniteur* bevat een rapport van den Minister van Financiën, Bineau, aan den Keizer, waarin wordt te kennen gegeven, dat de leening van 250 mill. de beste uitkomsten oplevert; ofschoon de zesde storting eerst opvraagbaar was, is reeds meer dan de helft van de 250 mill. gestort.

— De Minister van Oorlog heeft bepaald, dat het Engelsche *God save the Queen* en *Rule Britannia*, alsmede de Turksche marsch *Abdul-Medjid Khan*, voortaan een deel zullen uitmaken van het repertoire van de militaire muziek.

— Men verzekert, dat te beginnen met aanst. Zondag al de groote winkels en magazijnen der rue Vivienne op Zondag zullen gesloten zijn. Dit besluit is door de Protestantsche en Katholieke winkeliers gelijktijdig genomen.

— De laatste Benedictijner monnik der vermaarde abdij van Cluny, is te S^t. Christophe in Brionnais overleden. Claude Brunet was in 1766 te Semur in Brionnais geboren, behoorde tot eene zeer geachte familie en trad nog jong zijnde, in de orde van den H. Benedictus van Cluny.

HAMBURG.

27 Mei.

De Fransche vloot heeft bevel ontvangen Kiel te verlaten en naar de Oostzee te stevenen.

— Alhier is in den nacht van 19 Mei door onvoorzigtigheid brand ontstaan ten huize van een schrijnwerker, waarbij drie knechts en een leerling in de vlammen zijn omgekomen. Daarenboven hebben twee knechts, door uit de vensters te springen, belangrijke wonden bekomen.

BADEN.

KARLSRUHE, 27 Mei.

De Aartsbisschop van Freiburg heeft bij het eerste verhoor dat hij onderging op alle vragen een volkomen stilzwijgen bewaard. Hij wordt in zijn paleis door gens d'armes bewaakt, en mag buiten hunne tegenwoordigheid met niemand spreken. Hij heeft op den dag zijner arrestatie eigenhandige brieven naar de Bondsvergadering, den Keizer van Oostenrijk en den Paus gezonden. De Advocaten Schmitt en Lamey van het hofgerigt heeft hij tot zijne verdedigers gekozen.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 26 Mei.

Volgens een schrijven van hier, van 24 dezer, zou de Russische Gezant aldaar, de Heer von Meyendorff, verklaard hebben, dat Rusland nooit voornemens is geweest troepen aan de noordelijke grenzen van Oostenrijk bijeen te trekken, zoo als in het besluit van Keizer Frans Jozef, betreffende de nieuwe ligting van 95,000 man, gezegd is. Men voegt er bij, dat dit berigt dus zijn oorsprong aan een misverstand moet te danken gehad hebben. Dientengevolge zouden de reeds in Moravië, Gallicië en Zevenbergen mobiel verklaarde legerkorpsen bevel ontvangen hebben, voorloopig en tot nader orde in hunne kwartieren te blijven. Ten slotte wordt te kennen gegeven, dat nog meer andere voldoende verklaringen van den Czaar te gemoet gezien worden, »welke Oostenrijk waarschijnlijk van de treurige noodzakelijkheid zullen bevrijden, eene dreigende houding tegenover Rusland aan te nemen," en dat de verbittering tegen Rusland, die gedurende de laatste weken in de hoogere kringen te Weenen heeft geheerscht, voor een geest van verzoening heeft plaats gemaakt.

RUSLAND.

De Keizer heeft dezer dagen Kronstadt weder bezocht, en de vestingwerken aldaar in oogenschouw genomen.

— Uit Petersburg verneemt men, dat de Keizer wel is waar niet ziek is, maar er toch eenigzins lijdend uitziet; hij arbeidt dagelijks 14 à 15 uren met de Ministers, bijzonder met de Generaals, welke de militaire aangelegenheden leiden.

— Naar Odessa is bevel gezonden, om het getal strandbatterijen te vermeerderen en met het zwaarste geschut te bezetten, dat in allerijl derwaarts wordt vervoerd. Het afgebrande arsenaal zal vooreerst niet weder hersteld worden. Ook is bevel gegeven om alle Fransche, Engelsche en Ionische handelsvaartuigen verbeurd te verklaren.

TURKIJE.

De berigten uit Konstantinopel loopende tot den 20sten Mei, melden dat de Maarschalk de St. Arnaud, Lord Raglan, de Seraskier en de Kapudan-Pacha naar Varna vertrokken zijn, om met Omer-Pacha en de Admiralen der vereenigde vloten de oorlogsplannen te beramen.

De bekende Guyon organiseert het leger van Anatolie. Erzerum wordt door de Russen bedreigd; zij hebben 30,000 Armeniers met geweld in hun leger ingelijfd. De Sultan heeft, op klagte van den Engelschen Gezant, eene reorganisatie van het leger en de afdanking van de ongeregelde troepen toegezegd.

Koning Otto heeft zich aan het ultimatum van Frankrijk en Engeland onderworpen. Er zal een nieuw Ministerie gevormd worden, met Maurocordato aan het hoofd, indien van de bezetting van Athene wordt afgezien; zoo niet, dan zullen de troepen in het binnenland worden zamengetrokken, om zich tegen de occupatie te verzetten.

— Uit Bucharest zijn van den 22sten dezer tijdingen ontvangen uit Kalarasch, welke melden dat de voorwerken van Silistria door de Russen zijn ingenomen. De bevelhebber der vesting had een parlementair aan den Veldmaarschalk Paskiwitsch gezonden.

— 2000 Montenegrijnen zijn de grenzen van Herzegowina overgetrokken. Zij hebben de versterkte punten, door de Albanezen verdedigd, niet durven aantasten; maar op het platte land 60 man gedood en een 1000-tal stuks vee buit gemaakt. Tot dus verre heeft er nog geen ernstig treffen tusschen hen en de Turksche troepen plaats gehad. Deze inval echter zou de reeds zoolang aangekondigde bezetting van dat gewest door de Oostenrijksche troepen ten gevolge kunnen hebben.

OOST-INDIE.

Blijkens de van de verschillende plaatselijke autoriteiten op Java ontvangene berigten, belooft het rijstgewas in bijna alle residentiën eenen meer gunstigen oogst dan vroeger verwacht werd, ofschoon het welslagen van de aanplanting nog van het weder afhankelijk bleef. Voor het oogenblik bestond er geene vrees voor gebrek, en werden alzoo geene buitengewone maatregelen van voorziening gevorderd.

— Van Menado, op Celebes is vernomen, dat de koffijlevering in de binnenlandsche pakhuizen, welke in December jl. ten gevolge der sluiting van de pakhuizen gestaakt was, in Januarij jl. met vernieuwden ijver is aangevangen. Aan het einde dier maand waren, niettegenstaande het ongunstige jaargetijde, reeds meer dan 1500 pikols koffij ontvangen. Zonder buitengewone tegenspoeden liet het zich aanzien dat de koffijoogst dit jaar dien van het vorige zou overtreffen. — In het district Sonder had men de belangrijke ontdekking gedaan, dat de voortplanting der koffij ook kon geschieden door middel van het zaad, dat de vrucht in groote hoeveelheid bevat. Hierdoor zou de koffij-kultuur in weinig tijd aanmerkelijk kunnen worden uitgebreid.

— Den 17^den Febr. jl., des morgens ten half 6 ure, is in de steenkolenmijn Oranje-Nassau, te Pengaron (Z. en O. Kust van Borneo), brand ontstaan. Tot den 3^den Maart was het niet gelukt den brand volkomen meester te worden. Voor zoo ver zich de gevolgen lieten berekenen, werd de schade op circa 900 tonnen steenkolen en eenig materieel begroot. Twee Javaansche kettinggangers waren, ten gevolge hunner pogingen om den brand te blusschen, omgekomen; terwijl allen, die getracht hadden het kwaad te stuiten, door de ontstane gaz-ontwikkeling (koolzuur), in groot gevaar hadden verkeerd om te verstikken.

De oorzaak van den brand kon niet bepaald worden opgegeven; doch de minst waarschijnlijke was zelfontbranding der kolen. De mijn, waar men den brand had waargenomen, werd zorgvuldig afgesloten en zou 14 dagen in dien staat blijven, ten einde te trachten het vuur door de ontwikkelde dampen en het bijkomend water te blusschen en men verwachtte op die wijze den brand meester te zullen worden.

STADS BERIGTEN.

VERGADERING van den Gemeenteraad van Leyden, Donderdag den 1sten Junij 1854, 's namiddags ten 2 ure.

Onderwerpen:

1°. Benoeming van eene Commissie tot het ontwerpen van het adres aan Z. M. om vrijstelling en restitutie van regten, op den afstand van het Nosocomium Academicum geheven.
2°. Benoeming van een' Commissaris over de Gasfabriek.
3°. Benoeming van een lid voor de Plaatselijke Schoolcommissie.
4°. Requesten tot Continuatie, van
  a. den Stads-Doctor F. Dozy.
  b. den Stads-Chirurgijn G. Aalbersberg.
5°. Onderhandsche aanbesteding van de poort aan den Doelen over de Oude Varkenmarkt.
6°. Staat van af- en overschrijving op de begrooting van 1853.
7°. Request van A. Lassaigne, betreffende het oplaten van eenen luchtballon bij de Gasfabriek.
8°. Kennisgeving omtrent eene noodzakelijke verhooging van art. 50 der begrooting.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER GEMEENTE LEYDEN, doen te weten, dat dagelijks uitgezonderd des Zondags, des voormiddags tusschen 10 en 1 ure, de Paspoorten voor de Miliciens dezer Gemeente, behoorende tot de Ligting van den jare 1849 verkrijgbaar zijn ter Secretarie, mits zich in persoon daartoe aanmeldende.

De Burgemeester en Wethouders
LEYDEN, 30 Mei 1854. VAN LIMBURG STIRUM.
De Secretaris v. PUTTKAMMER.

HER-IJK.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN DE GEMEENTE LEYDEN, gezien hebbende de Notificatie van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, in dato den 24sten Januarij jl., (*Provinciaalblad* N°. 23) betreffende den Herijk der Maten en Gewigten in Zuid-Holland, en gelet op de voordragt van den Arrondissements-IJker alhier, van den 11^den dezer maand, geven mitsdeze den Ingezetenen dezer Gemeente hunne verpligting te kennen, tot het doen Herijken van alle de bereids te voren geijkte Lengte- en Inhoudsmaten en Gewigten, bene-

vens de bij de Inhoudsmaten van drooge waren behoorende strijksels, waarmede deze, overeenkomstig Art. 8 van Z^r. M^s. Besluit van den 21sten December 1822, (*Staatsblad* N°. 54) moeten worden afgestreken. En worden zijlieden ten dien einde opgeroepen, ter bezorging der gemelde Maten en Gewigten, wel schoon gemaakt en gezuiverd, aan het Lokaal van den IJk, in de *Lange Schoolsteeg.* Zullende daartoe, tegen dadelijke betaling, worden gevaceerd:

Voor Wijk I, op den 11^den en 12^den April
» » II, » » 13^den en 18^den April.
» » III, » » 19^den, 20sten, 21sten en 24sten April.
» » IV, » » 25sten, 26sten, 27sten, 28sten April en op den 1sten Mei.
» » V, » » 2^den, 3^den, 4^den, 5^den en 8sten Mei.
» » VI, » » 9^den, 10^den, 11^den, 12^den, 15^den, 16^den en 17^den Mei.
» » VII, » » 18^den 19^den, 22sten, 23sten, 24sten, 26sten, 29sten en 30sten Mei.
» » VIII, » » 31sten Mei en op den 1sten, 2^den, 6^den en 7^den Junij.
Het Buitenwijk op den 8sten Junij.

met uitzondering echter van de Goud- en Zilversmids-, benevens de Apothekers- of Medicinale Gewigten, voor welker herijking afzonderlijk zitting zal gehouden worden, te weten:

Voor de Goud- en Zilversmids-Gewigten voor
Wijk I, II, III en IV, op den 3^den April,
» V en VI, op den 4^den April,
» VII en VIII en het Buitenwijk, op den 5^den April,
Voor de Medicinale-Gewigten voor
Wijk I, II, III en IV, op den 6^den April,
» V en VI, op den 7^den April,
» VII en VIII en het Buitenwijk, op den 10^den April,
telken dage des morgens van 9 tot des middags 1 ure.

En waarschuwen Burgemeester en Wethouders voornoemd, allen en een' iegelijk wien het aangaat, met herinnering tevens aan Art. 2 van Z^r. M^s. Besluit, in dato 30 Maart 1827, (*Staatsbl.* N°. 13) om op bovengemelde dagen, (na welke de Arrondissements IJker zich, overeenkomstig Art. 10 der Notificatie van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, in dato 18 Januarij 1822, tot het verrigten van den Herijk naar de Buitengemeenten van zijn Ressort moet begeven, en alzoo buiten de mogelijkheid is, om gereedelijk aan het verlangen der verzuimdhebbenden te voldoen,) zich overeenkomstig hunne verpligting omtrent dezen Herijk stiptelijk te gedragen, ten einde buiten bekeuring te blijven; — zullende er, na den bepaalden termijn, ingevolge dispositie van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, in dato 22 November 1821, geene verlenging van tijd, of zoogenaamde nadagen, gegeven worden.

Wordende aan belanghebbenden in het algemeen bij deze voorts herinnerd de de Notificatie van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, in dato 4 Augustus 1820, volgens welke de ijkpligtigheid zich uitstrekt tot alle handel- en neringdoende lieden: Fabrikeurs en Ambachtslieden, die, in hunnen handel of hun bedrijf, eenige maten of gewigten gebruiken; en de Apothekers of Medicijnbereiders in het bijzonder; aan Art. 3 en 5 van Z. M. Besluit dd. 21 October 1819, (*Staatsbl.* N°. 52) bepalende hunne gehoudenheid tot het bezit van een *vol stel* Gewigten, en medeverpligting tot den jaarlijkschen Herijk van hetzelve, alsmede aan het Koninklijk Besluit van den 5^den Februarij 1826, N°. 153, volgens hetwelk de, bij derzelver eersten IJk gestempelde greingewigten, zonder die eene nadere stempeling te doen ondergaan, jaarlijks door den IJker moeten worden nagezien en onderzocht.

En wordt wijders, door deze, ter kennis van de belanghebbenden gebragt, dat tot jaarletter, gedurende 1853, voor den IJk der Maten en Gewigten bepaald is de letter H.

En zal deze door aanplakking en plaatsing in de Leydsche Courant worden afgekondigd.

Burgemeester en Wethouders voorn.,
VAN LIMBURG STIRUM.

LEYDEN, 16 Maart 1854.

De Secretaris, V. PUTTKAMMER.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIEN AAN DE LEYDSCHE HOOGESCHOOL.

Den 29sten Mei de Heer F. B. Troséé, van Breda, Rector aan het Gymnasium te Boxmeer, in de Letteren, na Openbare verdediging van zijn Specimen, quo continetur: *Expositio rationis, quae Aristophanes valet de principibus personis, quae in eius fabulis occurrunt.*

Denzelfden dag de Heer J. L. P. G. B. Hanx, van Weert, in de Regten, met *Theses.*

PROMOTIE AAN DE GRONINGSCHE HOOGESCHOOL.

Den 27sten Mei de Heer R. K. Homan, van Kolderveen, in de Letteren, na verdediging eener Disputatie: *De homine deorum potestati subjecto, qualis in Iliade et Odyssea describitur.*

223ste Staats-Loterij.

Trekking der Vierde Klasse.

1ste Trekking. N°. 3405 een prijs van *f* 25,000. N°. 4500 een prijs van *f* 1,250. N°s. 8056, 13824 en 13900 ieder een prijs van *f* 1,000.

2de » N°. 16956 een prijs van *f* 5,000. N°. 862 een prijs van *f* 1,250. N°s. 235, 2768, 10736 en 14772 ieder een prijs van *f* 1,000.

ADVERTENTIEN.

Bevallen van een ZOON, T. M. A. PEETERS, geliefde Echtgenoote van
L. J. HOELEN.
Arnhem, 28 Mei 1854.
Eenige Kennisgeving.

De Crediteuren van den Boedel van den Gefailleerden JAN WILLEM TEN CATE, Kagerhouder, te *Leyden*, worden **opgeroepen**, om ingevolge Art. 815 en volg. van het Wetboek van Koophandel, op Zaturdag den 17^den Junij 1854, des middags ten *twaalf* ure, te compareren ten Vergaderkamer van de Arrondissements-Regtbank te *Leyden*, ten einde hunne schuldvordering te **Verifiëren**. Wordende de Crediteuren verzocht, hunne Rekening of andere bescheiden, vóór den 14^den derzelver maand, ten Kantore van den Ondergeteekende over te leggen.

De Curator in voornoemd Faillissement,
F. BOOY Fz., *Procureur.*

KIEZERVEREENIGING VADERLAND EN ORANJE.

Vergadering op Vrijdag den 2^den Junij 1854, des avonds ten 7 uur, in het Gebouw der *Maatschappij tot Nut van 't Algemeen.*

De Ondergeteekende maakt aan zijne geëerde Begunstigers en Stadgenooten bekend, dat hij zijn Huis smaakvol heeft ingerigt, alwaar hij voornemens is gedurende twee weken **Poffertjes** te bakken, beginnende op heden. Daar hij gedurende eene reeks van jaren de gunst van Leydens ingezetenen heeft verworven, zoo verzoekt hij ook daar een ieders gunst en aanbeveling, beloovende eene zindelijke en prompte bediening.

P. VAN TOL,
Beestenmarkt, Wijk V. N°. 42^a.

EENIGST WONDER OP DE WERELD.

Deze groote **ZWITSERSCHE OS**, die den grooten prijs heeft behaald in *Engeland*; is slechts nog voor *zes* dagen te bezigtigen in de S^t. Aagtestraat, in de Stal N°. **105**.

Entrée 25 Centen.

CÉSAR MASSÉRINI.

VRIJWILLIGE VERKOOPING,

in het *Logement* aan den Burg, binnen *Leyden*, van:

Eene BROOD- EN KOEKBAKKERIJ, staande te *Leyden*, op de Haarlemmerstraat, aan den hoek der Kuipersteeg, in Wijk VI. N°. 281. Breeder bij aangeplakte Billetten omschreven.

Waarvan de provisionele Opveiling zal plaats hebben op Zaturdag den 3^den Junij en de finale Gunning op Zaturdag den 10^den Junij 1854, beide des avonds ten 6 ure, terwijl tusschen de Veiling en den Afslag ten Kantore van den na te noemen Notaris, Verhoogingen zullen worden aangenomen, tegen genot van *een Vijfde* van iedere Verhooging.

Het voorschrevene perceel kan 1 Augustus 1854 worden aanvaard, en bezigtigd des Dingsdags en Donderdags van iedere week vóór de Verkooping, tusschen 11 en 2 ure.

Nadere informatiën te bekomen bij den Notaris A. B. BARKEY Nz., te *Leyden.*

OPENBARE VERKOOPING,

op Vrijdag den 2^den Junij 1854, des morgens ten 10 ure precies, aan de Leerlooijerij *het Anker*, van J. B. SAMSON EN COMP., te *Koudekerk*, om *Contant Geld*, van eene partij **Leder, Run en Gereedschappen.**

Te bezigtigen ten dage der Verkooping.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

MAANDAG, 29 Mei.

		Laagst. koers.	Hoogst. koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld à	2½ pCt.	58⅝	58⅞	58 13/16
Dito Certificaten	3	69	69	69
Dito dito	4	88	88⅜	86½
Amortisatie Syndicaat	3½	84½	—	—
Handelmaatschappij	4½	—	—	—
O. I. Leening	4	—	—	—
Aandeelen Holl. Spoorweg	4½	—	—	—
Dito Rijn-Spoorweg	4½	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	3	—	—	—
Dito dito	4½	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	5	97⅛	98	97⅞
Dito dito 1828 en 1829	5	97	—	—
Cert. bij dito 1831 en 1833	5	84½	—	—
Dito 1840	4	74	75½	75¼
Dito bij STIEGLITZ & C°.	4	73⅝	74	74½
Dito dito Nieuwe	4	—	—	—
Inschrijving in Assign.	6	—	—	—
Certificaten van dito	6	58⅞	59½	59⅜
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 500 f.	134½	—	—
Dito Obligatiën	4	63¾	64½	64½
SPANJE, Obligatiën	à 1 pCt.	18¾	19	18¾
Dito Obligatiën	3	39¼	—	—
Dito Binnenl. à 6 m.	3	34	35	35
Bewijzen Coupons		—	—	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	5	—	—	—
Dito	2½	55½	—	—
Dito Metall.	5	59	60	59¾
Dito Nieuwe	5	79	—	—
Dito 1847	2½	30	30	30 7/16
BELGIE, Bank		—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	2½	46⅝	46	46½
BRAZILIE, 1824 100 £	5	95¾	96	—
PORTUGAL, te Londen	3	34¾	34½	34½
Dito dito	4	—	—	—
PERU	4½	59⅝	60	59¾
VENEZUELA	3½	24½	25½	—
MEXICO	3	22⅝	23	22⅝
AMERIKA, Bankactiën		5⅛	—	—

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt. Prolongatie 2½ pCt.
Wissel-Disconto 3.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.